

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

Poporul nostru și alegerile.

Sibiu, 6 Septembre n.

Un ziaru german dela Viena „D. Zeitung”, își bate joc de alegătorii români din cercul electoral al Becicherecului-mic din Timiș, cari la alegerea supletorie, ținută zilele trecute, zice-se că au mers la urnă, pentru a-și da votul, — atrași numai de *mirosul rachiiului*, nu din convingere politică. Ear’ un corespondent timișorean al „Gazelei Transilvaniei” îi scusă în același timp, în colónele ziarului acestuia, cu aceea, că participarea lor la alegerea numită s’a întemplat numai în urma „*capacităților*” venite dela notarii comunali, (cari observă și acum sistemul de mai înainte, când se câștigau merite mari patriotice cu astfel de capacități), precum și în urma intimidărilor la cari a fost supus poporul din partea esecutorilor, cari amenințau ómenii cu *licitație*, dacă nu merg la alegere.

Și una și alta pòte să fie adevărat. Dar’ și într’un cas și în celelalt poporul nu pòrtă vina pentru cele întemplate. Ci vinovați sunt cei-ce, cu domnul corespondent timișorean al „Gazelei Transilvaniei” în frunte, în urma rēu înțelesei *pasivității* lasă poporul de capul seu, dat pradă pe mâna altora, fără a-l lumina și sfătui în continuu, că dreptul electoral e cel mai frumos drept pe care-l pòte avé cetățēnul, un drept care nu pòte fi făcut obiect de târguială și nici nu pòte fi vëndut pentru o înghițitură de rachiu. Și fără a-l instrua, că astăzi nici capacitățile notarilor comunali și nici amenințările esecutorilor nu sunt lucruri permise, pentru-că legea despre judecătoria curială în chestii electorale opresce ori-ce influențare a alegătorilor și pedepsește aspru ori-ce încercare de capacitate sau de intimidare.

Și dacă d-l corespondent timișorean al „Gazelei Transilvaniei”, ori altul, își lua ostenelă, și aducea jertfa națională de a cutriera satele românesce aparținătoare la cercul electoral al Becicherecului-mic, pentru a lumina în privința acesta pe alegătorii români, — suntem siguri că

nu ni-se făcea rușinea de a ’i vedé descriși astfel cum îi descrie ziarul vienez, anume: că numai pentru rachiu merg la urnă.

Dar’ care, unde și când, dintrē marii aderenți și propagatori ai *pasivității* a făcut lucrul acesta, atât de firesc și atât de necesar; care dintrē ei a mers măcar și numai într’o singură comună românescă pentru a explica poporului în limba sa însemnătatea și *necesitatea pasivității* noastre parlamentare?

Nu ni-se pòte numi nici măcar unul; în schimb însă noi am puté numi fòrte mulți, chiar dintrē cei mai de frunte, cari au luat parte la întruniri și la banchete, aranjate din partea partidelor nouē contrare. Pentru-că din prea multe părți *pasivitatea* e înțeleasă așa, că *noi nu punem ca zididați*; de aci încolo stăpân e fie-care pe votul său, de care pòte să dispună cum vrea!

Să nu ne mirăm deci, că poporul, neștiind ce face, sēvșrșesce lucruri cari numai laudă nu merită. Ear’ pe deasupra mai vine și batjocorit în presa străină. Și credem, că ar fi bine, dacă l-am ferit cel puțin pe viitoriu de asemenea rușine.

Alegerile generale se vor ținē peste vre-o trei săptămâni; mai este prin urmare timp, ca să se dea instrucțiuni amănunțite poporului nostru, — pe scurt și la înțeles, — că la alegeri ce atitudine are să observe?

Legea curială conține multe dispozițiuni fòrte aspre cu privire la alegeri; și pedepsește nu numai pe cel-ce mituesce, ci și pe cel-ce se lasă să fie mituit. E de dorit, ba e de o imperiōsă necesitate, ca poporul nostru să cunoscă tóte dispozițiunile legii acesteia, pentru-ca să nu vină în conflict cu ea, și pentru-ca să nu ni-se facă rușinea de a vedé ómeni de ai nostri trași la bara judecătorească, pentru transgresiuni și delictes, comise la alegeri.

Cei însărcinați cu conducerea partidului să compună deci grabnic o astfel de instrucțiune, care să potă fi împărțită în popor. E datorința lor să o facă acēsta, și noi cerem să-și împlinescă acēstă datorință.

A vorbit Tisza. Cândva atotputernicul Tisza Kálmán și-a ținut Mercuri darea de sēmă în fața alegătorilor din Oradea-mare. Pe când mai nainte o vorbire de a lui Tisza era privită drept eveniment, de astădată ziarele magiare iau act despre cele vorbite de Tisza numai pentru a constata că *n’a zis nimica*. Nici n’a zis. În chestia națională n’a spus nici măcar un cuvânt. Să fie rezolvată deja??

Casa magnaților ține ședință mâne, Sâmbătă, pentru a rezolva afacerile curente, dat fiind că sesiunea parlamentară se închide Luni.

Instrucții pentru gendarmi. Ministrul de interne a compus o nouă instrucțiune pe sēma gendarmilor, în care li-se spune cum au să se pòrte la — *alegerile generale*. Întrē altele li-se dă ordin strict să nu se amestece printrē alegători, ci să stea la postul lor, de unde nu au voe a se depărta fără știrea presidentului de alegere.

Alegerile. Terminul pentru efectuarea alegerilor dietale va fi pus pe zilele dintrē 30 Septembre și 10 Octobre, sau apoi dintrē 2 Octobre și 12 Octobre.

Sirbii în pasivitate. Organul național al Sirbilor, *Zastava*, pledază pentru respectarea concluserilor luate în congresul naționalităților ținut la Budapesta, fiind-că Sirbii din regatul ungar nu au nici un motiv de a eși din pasivitatea ce li-o impun concluserile acelea, din contră, tocmai acum se cere, ca *pasivitatea să fie executată cu cea mai mare strictetă*.

Ugron se retrage. Eară s’a supărat Ugron și amenință cu retragere din viața politică, unde ómenii nu vreau să-l înțelēgă, cum se vede. A adresat scrisóre presidentului de partid din Șimleul-Silvaniei, în care îi comunică acestuia, că nu mai primesce candidatura de deputat, pentru-că se retrage de pe terenul politic. Ugron s’a mai retras odată, sub Bánffy, când n’a primit mandat ca să între în dietă; și atunci și-a motivat retragerea cu aceea, că poporul e slab și inteligența e coruptă. Őre acum cari se ’i fie motivele? Nu cumva merg rēu afacerile cu *liferarea ovēșului* pe sēma armatei comune??

Aparițiuni îngrijitoare.

Am accentuat la acest loc marea însemnătate, — atât pentru școlă și bine-mersul ei, cât și pentru învățatori, — pe care o are întregirea definitivă a posturilor vacante învățătorești.

Am arătat deasemenea și pericolul ce ne amenință din partea celor străini de legea și de limba noastră, azi atotputernici, dacă cel puțin unde ne este posibil nu întregim cât mai urgent posturile vacante învățătorești.

Le-am făcut acestea, nu pentru-că ar fi lucruri necunoscute pentru cărturarii nostri, ci pentru-ca să servescă de *memento* în prējma sēvșrșirii alegerilor. Le-am făcut și din motivul că cunosc, durere, fòrte bine indiferentismul și îndărgirile pătimase ce le manifesteză la astfel de privilegii fòrte mulți cărturari de ai nostri, niște îndemânări, cari ar trebui să dispară. Și credeam că voiu contribui și eu la dispariția lor.

Vorbă să fie!

Am înaintea mea mai multe epistole primite dela mai mulți colegi din diferite părți, menite a-mi servi ca informații, drept „*echo*” la articolul publicat în acēsta chestie în Nr. 88 al ziarului acestuia. Aceste epistole precum și alte informațiuni dela persoane de tótă încrederea, dovedesc nu numai că întregirea posturilor învățătorești se face fòrte anevoios *din lipsa de concurenți*, dar’ și acolo unde sunt concurenți, sēvșrșirea alegerii se face în multe locuri în mod *forțat*, grație pașirei energice a respectivului Domn protopresbiter, care conduce alegerea; ba ce e mai mult, în fòrte multe locuri sēvșrșirea alegerii este *împedecată* de unele persoane sub fel de fel de pretexte, luate din nori numai și numai spre a-și satisface ambițiunilor proprii pécătose și vanitose.

Ilustrez aceste aserțiuni cu unele exemple.

În foia noastră nici nu s’a terminat publicarea tuturor concursurilor pentru posturile vacante, pentru primadată, și s’a și început publicarea de „*concursse repețite*” și „*prolungiri de concursse*”.

FOIȘORA

Franzensbadul.

Călătorind dela Carlsbad 1 oră cu trenul personal pe linia către Eger, ajungi la Franzensbad, renumita baie pentru bóle femeesce. Trenul trece până la Franzensbad printr’un ținut fără nici o frumseță, steril și sērac. Vegetația întrēgă — pe lângă arbori — stă din iarbă, cartofi și ovēs, care în cea mai mare parte e încă verde. Grâu, secară, orz e mai puțin. Ținutul întreg e locuit de germani, și încă dintrē cei mai șoviniști. În Carlsbad de pildă n’au suferit nici atâta, ca o reuniune de cântări bohēmă dela Pilsen să concerteze în sala dela hotelul „*Baierischer Hof*”, deși hotelierul german promisese sala celor 3 deputați din Reichsrath, cari au întrevēnit pentru concesiune.

Nemții dela Carlsbad însă cu amenințări etc., au presionat pe hotelier până și-a revocat cuvântul dat și corul a fost silit a se produce în un local de-a doua mână.

Germanii, situați în imediata vecinătate cu Saxonia și Bavaria, sunt tari și mari; ear’ Bohemii sunt fòrte puțin la număr, deși co-

munele cele mai multe au tot numiri slave. (Au fost pe aici Bohemi până afind în Saxonia, dar’ s’au germanizat). Bohemii de altcum nu li-au rămas datori, căci reintorcându-se acasă la Pilsen, unde sunt puternici, au spart nemților ferestrele și ușile dela case.

Fiind pământul slab, poporațiunea se ocupă cu industria. În satele de pe Erzgebirge bărbații fac felurite *cuie*. Așd de departe în case sunetul ciocanelor, dacă călătorești la Iohanngeorgenstadt (graniță). Femeile se ocupă cu facerea de *dantele*. Aici e patria acestora. Cei mai mulți însă sunt ocupați în fabricile din acest ținut, al căror număr e mare. Acolo câștigă sume mai bunășore. Industria e în flóre. În deosebi renumite sunt fabricile de *porcelan* și *sticlă*, cari produc lucruri de adevărată valóre artistică; dar’ firesce, ce-i frumos e și bine plătit. O vază (óla) pictată și arsă artistic costă și 4000 fl.

Dar’ se revin la Franzensbad, un orașel simpatice de vr’o 2000 locuitori stabili. Totul formeză o grădină, un parc mare, frumos întocmit, în care sunt preserate vile singuratices, șiruri de strade și stabilimentele de scaldă. Apa este cam sulfurōsă, cel puțin la gust. Capul lucrului sunt aici băile

diferite, întrē cari renumite sunt băile de nămol. Din bunăvoință și sub conducerea d-lui Dr. Nicolae Comșa, originar din Seliște, am putut visita locurile mai însemnate, din cari ne-a interesat mai ales nămolul. Acesta e un soi de pământ negru amestecat cu diferite ierburi și buruieni. Samănă cu gunoiiul făcut pe sēma florilor. Putere va fi avēnd în urma compozițiunii, la care a ajuns după feluritele procese chemice, provocate în decursul de sute de ani de sūcul plantelor și al straturilor de pământ. Acest pământ, care se taie din cantități mari, în cari se află la Franzensbad se pregătesce apoi anume, încălându-se după trebuință cu aburi etc., și prefăcându-se într’un fluid vērtos, care are putere de-a scăpa organismul de multe rele și de a-l întări pentru mai ușora suportare a diferitelor atacuri. După băi se prescrie de regulă, ca pacienții să se culce formal în pat și să guste un somn mai scurt. Numărul vizitatorilor se urcă la 8—9 mii, aprópe 90% femei.

Incredete mai mult în puterea brațelor tale decât în promisiunile și speranțele legite de ajutoriul prietinelor.

Gisshübl.

Cel mai romantic dintrē tóte locurile de cură descrise în cele anteriorē este Gisshübl, cale de o oră dela Carlsbad cu omnibusul pe admirabila vale a rîului Eger în sus. Treci tot prin păduri mari de brad, pe o șosea bine întocmită, care serpușesce pe sus, pe când printrē luminele de brați veți în un abis atund unde. Egerului, care se luptă cu stâncile, ce-i stau în cale. Un lucru mai lipsesce, ca frumseța paisagiurilor să fie completă. Lipsesc turmele de oi și sprintene capre și glasul tânguitor al ciobanilor dela noi, cari adese-ori te însoțesc cu doinele lor în calea prin munții Ardealului.

Gisshübl-ul este situat în valea rîului Eger, care la un loc se deschide puțin. Cu-prinde un teritoriu de peste 800 jugăre pădure de brad și formeză proprietatea italianului-germanizat *Heinrich Mattoni*. Acesta era multă vreme arēndașul apelor dela Carlsbad, unde s’a îmbogățit și a făcut cunoscință cu valórea apelor dela Gisshübl, cari atunci se esportau de femeile satelor vecine în borcane de lut. Gisshübl era proprietatea contelui Czernin, dela care Mattoni a cumpărat teritoriul întreg cu 40.000 fl., și luând el

Se poate că acesta se întâmplă în lipsă de concurenți pentru respectivele posturi, dar' zic că se poate numai, deoarece eu bănuiesc a fi și alte cauze, căci lucru șod, de obicei se publică *concurs* repetite pentru acele comune, cari deja de un șir de ani nu-și capătă învățători.

Poftescă cineva d. e. să cerceteze de câți ani sunt vacante cele două posturi învățătoresci din *Pianul de jos* (Sebeș)? Concurs s'a publicat în fie-care an, și repetit și nerepetit, dar' tot vacante au rămas amândouă posturile și vacante sunt și acum după cel puțin 4—6 ani. Să nu fie concurat în atât amar de timp nimenea la aceste posturi? Eu unul nu cred acesta.

Și la fel cu comuna *Pian* avem noi cel puțin încă o sută de comune, cari „deochiate” fiind pentru candidați de învățători, în urma îndărgirii păcătoase de a se *ține cu intențiune provisoratul în posturile învățătoresci*, vor simți și în viitorul lipsa de concurenți.

Sibiulul (Seliște) are de asemenea de mai mulți ani vacante două posturi învățătoresci. În toți anii a avut concurenți la ele. Alegere însă odată cu capul nu au voit oamenii să facă. În anul acesta încă a avut un singur concurent. Cercat-au ei și de astădată să nu alăgă, însă dl protopresbiter tractual basat pe legile și normele existente a forțat a se săvârși actul alegerii, nefiind nici un motiv excepțional față de concurent, care deja servise *doi ani provisor* în aceeași comună. Ce s'a întâmplat? Din totalitatea membrilor prezenți în sinod abia o treime a votat cu concurentul, ceilalți s'au abținut dela vot numai și numai din curată îndărgire, din manie de a nu alege.

În *Seliște* se alege cu majoritate de voturi unul dintre cei trei concurenți. Alegerea se săvârșesc în cea mai perfectă ordine. Ce se vede însă? Unii din minoritate se pun pe lucru, făuresc recurse bombastice, epistole amenințătoare, ba unii dintre cei mai „ocoși” recunosc în comună de neastempără, plăcă în audiență la I. P. S. Sa spre a exopera nimicirea alegerii, pe motivul că alesul are *numai* 3 clase gimnasiale. Vă place? Comitetul parochial, forul competent află pe bietul concurent de calificat, și oameni fără de o calificatie, îl află de neajuns calificat, și haide cu recurse și în deputațiuni!

Alt caz și mai îngrijitoriu. La postul de învățător din *Zilișca*, în al treilea an vacant, concurează un candidat, care fiu al tractului fiind, e cunoscut poporului, și fusese în una din sărbători în comună, arătându-și dexteritatea și inteligența. Și cine agităză contra săvârșirii alegerii sale?

Inteligența, cărturarii satului, dintre cari unul în mod demonstrativ a părăsit sinodul, după ce a vădit energia protopopului și voința de a face alegerea cu ori-ce preț.

exploatarea apei de acolo în mâni, a prefăcut Gishshübl într'un raiu pământesc și a ridicat apa la renumele, pe care cu toții îl cunoscem. Este apa, care pe la noi se plătesce în prețul vinului. Izvorul principal se află sus în coasta unei mari păduri. Valoarea apei se ridică prin marea cantitate a acidului carbonic, ce se află în ea în fericită compoziție cu alte minerale alcalice. Este cea mai bună apă minerală de beut cu vin, ori sirup. La izvor se servește mestecată cu sirup de smeură, care se cultivă în table întregi. Deasupra izvorului a ridicat Mattoni un pavilion admirabil de marmoră de o eleganță feerică; ear' însuși izvorul e cuprins într'o urnă de marmură albă, acoperită cu sticlă. Izvorul e fuchs și apa țese servește în sticle din partea unei fete anume, pe care o numesc zina izvorului.

Nu poate fi pe lume izvor mai scump decât acesta, căci fie-care strop reprezintă o valoare. Apa se și tractează cu atâtă îngrijire, încât nimic nu se perde, ci totul se cuprinde în sticle de diferite mărimi, cari se literază în totă lumea. Pentru Mattoni din acel izvor *curg* mereu și neîntrerupt galbini, cari l'au și făcut mai mult ca milionar. A ridicat la Gishshübl așa stabilimente pentru umplutul, transportatul, curățitul sticlelor, cari te pun în uimire. A regulat alvia Egerului cu ziduri

Incetez cu înșirarea de exemple, de soiul cărora avem cu duiumul pretutindenea. Forurile noastre superioare bisericesci-scolare vor avea sigur cunoștință despre ele, și nădăjduim că vor afla cât mai curând mijloce cu cari să suprimă aceste apariții atât de păgubitoare, nu numai pentru binemersul învățământului în școlile noastre și pentru învățători, ci chiar și pentru constituțiunea noastră bisericescă, fiind ele primii pași cari duc spre anarhism în constituția bisericii noastre.

Ear' publicul mare va înțelege mai bine și din exemplele citate, că de ce învățătorii nostri, cu a căror calificatie și existență se joacă azi cine cum vrea, nu manifestăză mai multă însuflețire în activitatea lor.

Să lucreze numai toți cei chemați, fie-care în cercul său, la delăturarea acestor apariții, și a altora de soiul lor, și se va vedea că însuflețirea, impulsul spre muncă și progres se vor naște de sine și momentan în sinul învățătorimei, care bunăvoință are îndeajuns pentru acestea!

Să sperăm că aceea ce nici trecutul nici prezentul nu a îndeplinit, o va face viitorul apropiat!

Să ajute Dumnezeu!

D. A. Mosora.

La un mormânt.

În cripta rece a bisericii Capușinilor din Viena își dorme somnul vecinic Împărăteasa și Regina *Elisaveta*, a cărei viață plină de fapte nobile s'a stins într'un mod atât de tragic și atât de rușinătoriu pentru veacul nostru.

Deplânsă a fost buna Domnitoare de milioanele de supuși din întreaga monarchie, și deplânsă a fost de cunoștinții și admiratorii ei din străinătate. Nimeni n'a deplâns-o însă atât de sincer și cu totă căldura inimii impresionabile de poetă, ca ilustra scriitoare și glorioasă Regină a României, — *Carmen Sylva*. Și o deplânge și astăzi. Și fiind-că drumul în străinătate a dus-o zilele trecute prin Viena, n'a putut să nu se oprească la Vițăna și să nu meargă la mormântul neuitatei ei amice, pentru a depune pe recele sicriu o lacrimă caldă și un mănunchiu de flori.

Din Viena ni-se anunță anume, că Suveranii României au sosit acolo, — mergând spre Ragaz, — Luni la orele două d. a. și au fost primiți la gară de dl *Cantacuzino*, însărcinatul de afaceri al României la Viena și de întreg personalul legațiunii și al consulatului. Dăminele prezente au oferit M. Sale Reginei frumoase buchete de flori naturale.

Dela gară Maiestățile Lor, Regele și Regina României, au mers de dreptul la biserica Capușinilor, și au depus corone de flori pe mormântul Împărătesei și Reginei *Elisabeta*, precum și pe al Archiducelui *Rudolf*.

Coronele erau foarte mari, una de garofe albe, narcise și crisanteme, cu panglice în

colorile României, cealaltă de edelweiss și de lauri, cu panglice lungi de coloré lila.

Când au sosit Suveranii români la biserica, coronele se aflau deja acolo, la ușa cimiteriului subteran.

M. Sa Regina României mai avea în mână trei buchete de flori de edelweiss. A rugat pe gardianul bisericii să o conducă la mormântul Împărătesei și Reginei *Elisabeta*, spunându-i cuvintele următoare:

— „Uite, am cules eu însămi, împreună cu Regele, aceste flori de edelweiss, la Sinaia, în ultimele zile, și vreau să onorez cu ele pe neuitata mea amică!”

Ajungând la mormântul căutat, Regina *Elisabeta* și Regele Carol au îngenușat pe perina de catifea de lângă mormânt și s'au rugat lung.

Regina se ruga și plângea.

Au așezat apoi pe mormânt coronele și buchetele.

Pe panglicile uneia dintre corone scrierea era datorită propriei mâni a Reginei.

Pe panglica celeilalte corone era scrisă, tot de mâna Reginei, o poezie, făcută de M. Sa pe când culegea la Sinaia florile de edelweiss.

Poesia e scrisă în limba germană, are 37 de șire, și e mișcătoare și plină de sentimente alese. În ea se zice, între altele:

— „Îți aduc ție aceste flori de edelweiss, culese de mine de pe piscuri înalte, ca semn de curățenie. Îți aduc flori simbolul afecțiunii!”

Regele și Regina României au vizitat apoi și alte morminte aflătoare în cripta Capușinilor, dar' Regina s'a întors earăși la mormântul amicei pierdute.

L'a mai privit odată, a mai scăpat o lacrimă din ochiul înroșit, și adânc emoționată a părăsit acest lăcaș de liniște și de vecinic repaus pentru neuitata ei amică.

O oră întreagă au stat Suveranii români în această localitate subterană, în care e ascunsă de ochii lumii bucuria și fericirea unui Monarch puternic, a mult cercatului și bunului nostru Monarch!

Pasivitatea Bucovinenilor.

Tristele experiențe făcute din partea fraților Bucovineni cu ocaziunea ultimelor alegeri pentru reichsrath-ul austriac, când harnicul și energeticul reprezentant de mai nainte al poporului român din Bucovina, dl *Dr. G. Popovici*, a trebuit să cadă în urma multelor ilegalități și atrocități comise la alegere, — au avut de urmare, că Românii din Bucovina au decretat *pasivitate* față de alegerea pusă pe 10 Octombrie, pentru a se scote din urnă un urmaș în locul decedatului deputat imperial *Isopeșcul*.

„*Deșteptarea*”, organul național al Românilor Bucovineni, publică în privința aceasta, în numărul din urmă, următorul *apel* adresat alegătorilor din curia V:

Cătră alegătorii români.

Alegerea deputatului pentru curia a V. e fixată pe 10 Octombrie a. c.

Câteva persoane al căror sentiment național și independență de caracter sunt prea bine cunoscute și cari nu posedă încrederea națiunii, s'au grăbit a candida tocmai pe dl Tudor cav. de Flondor proprietar mare în Rogojești, pentru a răni și a sfâșia și mai adânc sentimentele națiunii.

Partidul național-poporal nu primesce și nu poate primi această candidatură.

Partidul național-poporal nu are încredere în persoana d-lui Tudor cav. de Flondor atât pentru al său indiferentism național și lipsă de independență, cât și cu privire la programul său, care reprezintă numai o încercătură de cuvinte fără ca să reiasă ore-cari principii politice curate și înălțătoare pentru poporul nostru.

Fiind dela alegerile trecute încă proșpete în memorie mijlocele cu cari se împedea în țera noastră libera manifestare a voinței, și nevoind noi a expune din nou poporul presiunii unor elemente ce cultivă numai corupția, partidul național-poporal vă recomandă de astădată, până la deplina clarificare a situațiunii, în toate comunele abstenență absolută.

Nu mergeți de astădată la alegere.

Partidul național-poporal privește cu încredere în viitorul poporului român, care va ajunge fără milă străină, prin propriile puteri la exercitarea drepturilor sale garantate prin constituțiune.

Comitetul central al partidului poporal-național.

Chestiuni școlare.

Adunarea generală a reuniunii învățătoresci.
Arad, 1 Septembrie n. 1901.

Ați primit și publicat și DV. convocarea-program a comitetului despre ținerea adunării generale a reuniunii învățătoresci pe zilele de 26 și 27 August n. a. c. — Adunarea s'a ținut în înțelesul programei, fiind prezenți aproape 200 membri ordinari și o mulțime de onorațiori. — Amintim aici deosebit, că de astă-dată s'a îndurat și Ven. Cons. eparchial a-și trimite reprezentant în persoana actualului ref. școlar și director seminarial R. Ciorogariu.

După chemarea duhului sânt în cate-drală, membrii coadunați în aula seminarului au ascultat cu încordare instructivul cuvânt de deschidere al presidentului, din carele ne mărginim a estrage aici numai atâtea, că omenimea se poate fericii numai prin școala confesională sprijinită conștientos de sfta biserică, dar' fiind condusă de învățătoriu care se află la înălțimea chemării sale. Învățătoriu la înălțimea chemării sale este numai acela, carele atât în graiu cât și în fapte propoveduesce îmbrătoșarea adevărului; și ca să avem atari învățători, trebuie să ni-i creștem în spiritul sfintei evanghelii.

Președintele aduce la cunoștința adunării, că Il. S. Dl episcop diecesan încă n'a sosit la reședință, drept aceea adunarea generală decide și însărcinează biuroul să salute pre înaltul prelat, atât prin telegramă, cât și prin adresă emanată din adunarea generală.

Dintre numeroșii oșpeți valoroși ni-am însemnat pe I. P. C. Sa Dl archimandrit și egumen *A. Hamsea*, pe Rvdș, DD. Voicu *Hamsea*, Vas. Beleş, G. Popoviciu și G. Ștefănuț; mai mulți preoți, advocați, profesori, etc., cari toți au fost felicități și primiți cu aplause. Reprezentantul insp. reg., dl *Kovács Lajos*, apoi reprezentanții reuniunilor surori din diecesa caransebeșană (Ioan Marcu, Romul Anuța și Georgiu Jian), mai departe Iuliu Vuia ca reprezentant al renniiunii temșorene și alți P. T. oșpeți de asemenea au fost primiți călduros.

Din bogata programă a acestei adunări generale, accentuăm deosebit următoarele momente:

1. Voluminosul și interesantul raport general al comitetului ni-a dat să pricepem, că reuniunea se află la înălțimea chemării, căci atât comitetul, cât și despărțimintele și-au împlinit misiunea conștientos. Lăudăm zelul președintelui și emulațiunea, ce vedem că a stîrnit-o între despărțiminte. Ne bucurăm de activitatea, ce au dezvoltat-o membrii reuniunii întru elaborarea numărărilor prelegeri practice și a multor disertațiuni interesante, prin ce au însușit poporului încredere față de școala noastră confesională și au delăturat din ochii străinilor multe bănueli nemeritate, cu cari mai înainte se îndatinau a timbra școala și învățătoriu confesional.

2. Am luat la plăcută cunoștință pașii întreprinși de reuniune în ceea-ce privește constatarea cauzelor ce împedecă frecvența școlară și remediile ce ar fi de aplicat pentru stîrpirea acestor obstaculi, cari ni-s'au arătat în frumoșele disertațiuni ale învățătorilor Ștefan Leucuța și Nicolau Boscaiu. Ideea înființării fondurilor de bucate, din cari să se procure pruncilor săraci vestimente și recvisite școlare, a produs multă însuflețire și efect nedisputabil. De ar ajuta Dumnezeu, ca atât Ven. Cons. eparchial, cât și mulți alți credincioși chemați să vină și să contribuie prin fapte neresturnavere iubirea cătră școala noastră confesională!

3. Întrăgă adunarea generală, dar' mai ales bărbații de ore-care valoare didactică, au luat cu plăcere la cunoștință proiectul planului de învățământ pentru școlile poporale, elaborat de comitetul central al reuniunii, pe baza experiențelor din despărțiminte. Proiectul se va publica în protocolul adunării generale și se va distribui despărțimintelor spre studiere; dorim rezultat cât mai favorabil, cu atât mai vîrtos, că la nici o școală poporală

din patrie nu aflăm un plan de învățământ corespunzător.

4. Administrația reuniunii, atât în centru, cât și la despărțiminte, servește de onore funcționarilor; spiritul de ordine al zelosului președinte își aduce roadele cu înbelșugare, și sântem convinși că poporul nostru de pe la sate, vădând în învățătorii atâta iubire de ordine și progres, va rivni din zi în zi întru cele bune spre mărirea lui Dumnezeu, numai cât, spre ajungerea tot mai sigură a scopului, bieții învățători au necesitate de puternicul sprijin al Venerabilului Consistoriu eparchial, de carele până acum nu prea putem afirma că s'ar fi împărțit.

Cu deamănent se va pute convinge on. public despre importanța acestei adunări generale și a reuniunii în special din actele respective, ce — ca și în anii anteriori — se vor publica și astădată sub numirea de „protocolul adunării generale”, o broșură scedă, ce merită atențiunea tuturor bărbatilor nostri de școlă.

Ca rezultat îmbucurător al acestei adunări generale amintesc aici, că la prânzul comun arangeat de comitetul reuniunii au participat și o mulțime de oșpeți din societatea aradană. Mai dela toți am auzit accentuându-se necesitatea împreună tuturor grupelor. Iubirea Antonescu, a recomandă Mgn. Sa Dl Stefan Antonescu, DD. B. Ciorogariu, Dr. Vasile Goldiș, Dr. Ioan Suciu și alți fruntași. Ni-a picat bine deosebit apostrofarea sinceră a Dlu Dr. St. C. Pop, ca iubirea accentuată cu atâta entuziasm să rămână vecinică între poporul român, și învățătorii nostri să învețe de aici a propaga întră popor numai adevărată iubire creștină.

Nu pot pretera dispozițiaplăcută, ce ni-a cauzat vrednicul vicepreședinte al reuniunii, dl Iosif Moldovan, arangând cu câțiva maeștri din Arad frumoasă reprezentație teatrală „Florin și Florica” și „Otrava de hârciog”, în sala din pădurița orașului. Jocurile noastre naționale „Călușerii și Bătuta” în pauza dansului au stârnit aplausele publicului, carele amățit de mofturile propagate cu intenție de câțiva pioni puțin chiamați pe ai unuia române, au distras plăcut pe toți oșpeții și i au făcut să credă că întru adevăr ne aflăm în zorile unui viitor mai liniscitor și mai mult promițător.

Dee Dumnezeu să ajungem un atare viitoriu, ceea-ce reuniunea învățătorilor va contribui să ni-se ivească, și la adunarea generală proxima, ce se va ține la Hălmașu în presăra tîrgului de fete dela Găina, se va nusi și documenteze.

Un învățătoriu.

Conclusele Sașilor.

Pentru a lua poziție în fața alegerilor nouă dietale, comitetul central al partidului național săsesc s'a întrunit în ședință, aici în Sibiu, în ziua de 27 August, și după o discuție mai lungă și animată, a votat următoarele hotărâri, obligându pe toți membrii partidului național săsesc:

1. Programul național săsesc, primit cu unanimitate în prima conferință săsescă ținută la Sibiu în 17 Iunie 1890, ear' în a doua conferință ținută la 22 Octombrie 1896 modificat numai în unele dispozițiuni organizatorice, în celelalte însă rămăs neschimbate și din nou întărit, constituie și pe viitor baza neschimbărită a activității poporului nostru săsesc, și așteptăm dela fie-care conațional concuclură fidelă și zelosă pentru promovarea și realizarea acestui program.

2. Așteptăm dela comitetele districtuale și dela adunările electorale, ca la viitoarele alegeri dietale să candideze și să aleagă numai astfel de bărbați, cari declară, că stau cu totul pe baza programului popular săsesc.

3. Privitor la poziția de partid a deputaților în viitoarea dietă, fără de a atinge punctul 6 al programului popular — se enunță ca dorință, ca viitorii deputați sași să ocupe actualmente („dermaten”) poziția lor în afară de partidele existente în parlament.

4. Dela deputații dietali sași, — aparțină ei vre-uneia din partidele dietale sau nu — așteptăm, ca în toate cestiunile ce ating programul popular săsesc și executarea aceluia, să se pună de cu bun timp în contact atât cu comitetele districtuale ale cercului lor de alegere, cât și cu comitetul central; și stăruie

și mai departe și să contribuie din toate puterile, ca deputații sași să discute și să se consulte din timp în timp și în conveniri regulate asupra tuturor cestiunilor, cari privesc programul popular săsesc și executarea lui, în scopul unei procederi comune și unitare.

5. Așteptăm, ca din alegerile dietale să se poată alege o reprezentare parlamentară a principiilor noastre politice, care să fie capabilă a corespunde și problemelor parlamentare mai mari și mai multilaterale.

6. Despre hotărârile aceste să se înscușineze comitetele districtuale.

Din România.

In absența Regelui. Monitorul oficial al României publică următorul decret regal, referitor la conducerea afacerilor țării în absența Regelui, dus în străinătate:

Carol I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate:

Plecând pentru câțiva timp peste hotare, Am decretat și decretăm ce urmează:

Art. I. In lipsa Noastră din țară, toate lucrările administrației publice, cari cer înțărirea Regală, se vor supune aprobării consiliului ministrilor, de către fie-care ministru în parte, și li-se va da curs, sub rezerva sancțiunii Noștre.

Art. II. Numirile sau destituirile de funcționari publici, cari se vor face după găsirea cu cale a consiliului de miniștri, vor fi cu titlul provisoriu până la întărirea Noastră.

Art. III. Consiliul Nostru de miniștri este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor cuprinse în decretul de față.

Dat în Castelul Peleș, la 19 August 1901.

Carol.

Revistă esternă

Conflictul franco-turc. Ziariul „Matin” a căpetat telegrame private din Stambul, de cuprinsul, că o anumită mare-putere îndemne pe sultan, să nu împlinescă pretenziunile Francei, asigurându-l că Franța nu va recurge la represalii. Urmarea acestui îndemn e, că sultanul acum e și mai puțin aplecat să facă pe voia guvernului francez în chestiunea conflictului.

La știrea acedă „Matin” observă, că sultanul se va convinge în curând că e în mare rătăcire.

O telegramă din Constantinopol dto 4 Septembrie raportază că beii Munir, ambasadorul turcesc la Paris, conform îndrumărilor primite de la guvernul său se va rentorceda la Constantinopol.

Krüger și Tarul. Conform unei telegrame din Bruxella, legațiunea transvaalică confirmă știrea, că țarul a promis secretariului privat al lui Krüger, că va primi în audiență pe Krüger. Deocamdată însă n'a fixat timpul primirii.

Răsboiul Burilor. Când își iase de-ândosele întreprinderea, cauți să arunci vina în cărca împrejurărilor; așa face acum și guvernul englez în buclucul ce și-l'a câștigat cu răsboiul din Transvaal. Caută spioni și trădători. Primul, pe care a pus mâna, e Krause, fostul comandant bur al orașului Iohannesburg. Pe timpul operațiunilor lui Roberts, Krause mântuise de pustiire minele de aur de la Iohannesburg și după ce s'a convins că orașul nu mai pôte rezista asediului, l'a predat Englezilor. Atunci Krause a fost lăsat liber, pe cuvânt, și i-s'a permis să călătorească în Anglia. În 3 Septembrie a sosit Krause la Londra, unde imediat a fost deținut, pe motivul că a comunicat Burilor acte de mare însemnătate.

Până când însă guvernul bate urmele spionilor, situația de pe câmpul de răsboi devine tot mai favorabilă pentru Buri. Astfel o telegramă din Bruxella publicată în ziariul „Standard” din Londra dto. 4 Septembrie, spune că președintele Krüger a căpetat Luni un raport de la vicepreședintele Schalk-Burger, în care l'a asigură că situația Burilor se îmbunătățește zi de zi, întru cât zilnic se asociază la ei insurgenți din Capland.

O altă telegramă a ziariului „Daily Mail”, primită de la corespondentul seu din Capland, raportază că De Wett a dat o contraproclamație, în care amenință, că va dispune să fie împușcați fără nici o crutare toți soldații englezi pe cari după 15 Septembrie îi va prinde pe teritoriul statului Oranje.

NOUȚĂȚI

10 Septembrie, zi de tristă aniversare pentru poporele monarhiei și de și mai tristă pentru binul nostru monarh. Atunci se împlinesc trei ani dela tragica mörte a M. Sale împărătesei și regine Elisabeta, cădută victimă atentatului anarchist dela Geneva (Genf). Să ne aducem aminte de acedă tragică zi și cu pietate și dragoste să rostim rugăciuni pentru odihna de veci a răposatei, ear' pentru obidatul soț, bunul nostru monarh, să cerem dela Tatăl ceresc mângăiere.

Rector al internatului gr-or. din Beiuș. În locul devenit vacant prin abdicarea dlu Nicolau Diamandi, a fost ales zilele trecute Pompiliu Dan, fost profesor în Brașov și în timpul din urmă redactor la „Tribuna”.

Anunțiu. Inscirierile la gimnasiul rom. gr-or. din Brad se vor efectui în 1. 2 și 3 Septembrie st v. după cum s'a anunțat deja în „Programa” gimnasiului, carea s'a trimis programului Ven. Consistorei și tuturor Prea On. oficii protodpresbiterale, precum și altor On. preoți și onorațori. Didactrul e foarte mic, tacsă de înscriere nu e. Brad, 20 August 1901. Dir. gimnas.

Hirotoniri. Eri a fost hirotesit întru protopresbiter al tractului Iovian Muresan, ales protopresbiter al tractului Turda, ear' întru diacon a fost hirotonit candidatul la preoție Iosif Tisui, ales paroch în Caraciu (tractul Zarandului).

Necrolog. A decedat deplăns de rudeni și cunoscuți Basiliu Porușiu, paroch și v. protopop greco-catolic emerit, după o viață petrecută în nobilă, exemplară și neobosită activitate, împărțită cu Santele Sacramente, la locuința sa, Almașul-Mare (Comitatul Cluj) în 21 August (3 Septembrie) a. c., orele 4 dimineață, în etate de 83 ani.

Rămășițele pămâtesci i-au fost așezate spre repaus etern la Biserica Română din Almașul-mare, Joi în 23 August (5 Septembrie) curent, orele 10 a. m. Parastasul se va celebra Duminecă 26 August (8 Septembrie) orele 10 a. m. Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Plantare de păduri la Cara. Ministrul de agricultură a cumpărat spre scopuri de colonizare moșia de la Cara (Cluj) a baronei Rotenthal. Din acedă moșie 69 jugăre, parcesă numită „după pădure”, vor fi plantate cu brași și acăți, spre care scop ministrul a și licidat deja speșele.

Cai de remondă — pentru prăsilă. Reuniunea economică regnicolară ceruse deja în mai multe rânduri de la ministerele concernente să cedeze economilor o parte din cai de remondă — în scopuri de prăsilă, dar n'a isbutit. În urmă s'a interesat de caudă ministrul de agricultură, și la întreprinderea lui ministrul de război a dispus, ca din caii ce se vënd după manevre de toamnă, epel ebune de prăsilă să fie date economilor pe preț de 100 corone una.

Nebunită de nostalgie. Casul tragic al fetei Clara Nagy, care înainte de asta cu zece luni emigrase în America, dovedește și el adevărul cântecului: „Fie pânea cât de rea, tot mai bine n'ă țera mea!” Plecase și ea la trai mai bun și la câștig mai mare în America; septemăni de zile a bătut însă stradele până ce a isbutit să lucreze în serviciu. Avea însă să se sâvârșescă lucrul de tot, pe care construcția ei slăbuță nu l'a putut suporta. Astfel s'a bolnăvit și mult timp a zăcut bolnavă ca și de ea. O mai mustră și conștiința că va-i a părăsit țera și mânăta de dorul de cei de acasă, a plecat înapoi în Europa. Bucuria că are să fie earăși acasă, în satul ei, i-a luat însă mințile; când a debarcat la Hamburg a erupt asupra-i delirul nostalgiei; împingea pe toți din calea ei și striga într-una numele satului ei natal Alsó-Vadászi. A fost dusă în spital, de unde s'a trimis avis vicecomitetului Rakovsky, ca să iee dispozițiuni pentru aducerea ei acasă.

Cursul de desen și pictură la Dșora Vlad a început în 1 Septembrie st. n. Dșorele cari doresc a lua lecții, pot lua informațiuni în fie-care zi între orele 11—12 Strada Honterus Nr. 6 I. etagiu.

Hymen. Dl. Geogre Simplăcean, candidat de preot, și-a încreștat de soție pe dșora Maria Moga, ficia preotului din Előpatak (Vâlcele).

Nici nu cere mult! Întră inserțiunile măruntă ale ziariului „Tribuna” din Roma e și următoarea: „Dană din familie nobilă, în etate de treizeci ani, cultă, cu rentă anuală de 2000 lire, s'ar căsătorii cu un domn bancrotat. Condițiuni: inimă iubitore și rang de prinț. Medicii vor fi preferați”.

Printșori scăpătați dör totuși s'ar afla cumva, dar' ca să fie și prinț și medic, — cu greu va căpeta cocóna Vanda. Pentru-că după cât se știe, singur ducele Teodor de Bavaria e și medic totodată. Acesta însă nu rîvnesce la lirele mneaei.

Douăzeci milioane pentru un tron. August Koburg ca descendent al lui Don Pedro, fost împărat al Braziliei, a făcut guvernului brazilian ofertă, că în schimb pentru douăzeci milioane de franci renunță la dreptul de pretendent al tronului brazilian. Întrebară e însă, că ce va zice republica braziliană la acedă marinositate?

Derailarea unui tren de curte. La 411 verște de la Petersburg a deraiat un tren special al curții împărătesci. Deraiat se afla generalul Hesse, comandant de palat și Klomsin, secretariul consiliului de miniștri. Acestia au scăpat tefări, mașinistul însă a murit. Când s'a reparat linia, s'a aflat că lipsesce o ralie.

Inchiderea cohurilor de la Rusca și Ruschița. Societatea de băi și cohuri de la Călian a hotărât să sisteze lucrările în băile de fer și în cohurile de la Rusca și Ruschița (Caras-Severin), din caudă că vinerile de fer din băi s'au eshauriat și nici pădurile de pe teritoriul băilor nu mai pot da lemnul trebuincios. Zilele trecute au fost deci dimiși 106 lucrători și lucrările la Rusca au fost total sistate. La Ruschița se vor sista în restimp de șese luni, prin ce 600 de lucrători, ear' împreună cu familiile acestora 3000 de inși vor rămâne fără nici un isvor de câștig.

Tragedia de la Mayerling — pe bină. Sub titlul „The last appeal” se dau în teatru Garrit din New-Jork reprezentațiuni cu o piesă al cărei sujet îl formeză tragedia de la Mayerling și căsătoria prinesei Stefania cu contele Lónyay. Archiducele Rudolt și baronesa Vörschery încă au rol în piesă. Piesa e scrisă de actorul Leo Dietrichstein.

Nu călătoriți pe schreck! Zilele trecute o femeie bătrână, care pentru a-și scurta drumul a plecat acasă pe schreckul căii ferate, în aplecat de comuna Heraskul fiind ajunsă de trenul accelerat ce venia de către Budapesta, curentul de aer produs de alergatul trenului a isbit pe biata femeie de un copac, cu așa putere, în cât nenorocita a murit acolo pe loc.

Prima asociațiune pentru mărirea fetelor a înscris în decursul lunii lui August 1095 dividende și a solvit ca zestre 34,956 cor. 99 bani. Din 1 Ianuarie 1901 până la 31 August a înscris total 8954 dividende și suma plătită pentru zestre 359,484 cor. 71 bani.

Știri măruntă. La gara Taracköz (Marmația) s'au ciocnit două trenuri; patruzeci și cinci călători au îndurat răniri și contuziuni. — În spitalul din Praga zilele acestea a răposat de șarlach medical Minaner; curase pe un băiețel, de la care s'a inficiat. — Duminecă s'era a fost în Deveser mare viscol cu grindină. — La Deva, pe colonia de Ciangăi s'a înființat o tovărășie de lăptărit. Pentru ajustarea cu cele trebuincioșe ministrul de agricultură a dat tovărășiei 1000 de corone. — Tribunalul din Oradea-mare a decretat concurs contra comerciantului de vin Rosenthal Mör, care lăsând pasive de 100.000 corone și active nimic, a fugit în America.

Cărți și reviste.

A apărut:

„Biserica ortodoxă română”. (Desbaterile Sfântului Sinod din sesiunea de primăvară a anului 1901), ca fascicul de Iulie. — Abonamentul pe un an la „Bis. ort. rom.” e 10 Lei. Administrația: București, strada Principatele-Unite Nr. 34 (60).

Sz. 14720/1901.

[196] 1—1

Hirdetmény.

A Kereszténysziget — Orlat — Szelistye törv. hat. közút 0—1 km. szakaszán levő 1 sz. *Cibin hid helyreállítására vonatkozó munkák* bistosítása céljából 1901 évi szeptember 13-án délelőtt 10 órára Szebenvármegye alispánjánál a vármegyei ház tanácskozási termében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fenti munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó az előirányozott 4144 kor. 11 fillérnyi költség után számítandó és a részletes feltételekben előírt 5%-os bántépénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat a kitűzött nap 9 óráig a vármegye alispánjánál annyi-
val inkább adják be, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a szebenvármegyei építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Nagyszeben 1901 szeptember hó 3-én.

Reissenberger
alispán.

Nr. 167/1901.

[170] 2—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a *Fueș-Băgara*, protopresbiteratul Iliei, se escrie nou concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea dotațiunei preoțesci din partea statului.

Informațiuni detaiate despre această parochie se pot lua dela comitetul parochial și dela oficiul protopresbiteral.

Reflectanții la această parochie au a-și așterne petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigōre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat și a se înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta respective a celebra și a cuvânta.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Iliei.

Ilia, la 28 Iuliu 1901.

Avram P. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 452/1901.

[169] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a *Gothatea* cu filia *Ulieș*, protopresbiteratul Iliei, se escrie prin această concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea dotațiunei preoțesci dela stat.

Informațiuni detaiate despre această parochie se pot lua dela comitetul parochial și dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicele concursuale instruite conform normelor în vigōre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul susindicat.

Ilia, la 26 Iuliu 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Iliei, în conțelegere cu comitetul parochial.

Avram P. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 482.

[180] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci în comunele mai jos înseminate din protopresbiteratul Cohalmului se publică concurs cu 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. *Bundorf*, cu 600 cor. anual din repartitie dela popor și dela stat, cuartir și lemne de foc.

2. *Ródás*, cu salariu anual de 600 cor. dela popor și dela stat.

Cei cari doresc a ocupa vre-unul din aceste posturi au să se prezenteze în o Duminecă sēu sērbătōre în comunele respective spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic. Concurenții au a-și înainta rugările instruite conform normelor în vigōre în terminul indicat subsemnatului Oficiu protopresbiteral.

Cohalm, în 30 Iuliu, 1901.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Cohalmului în conțelegere cu comitetele parochiale.

Nicolau D. Mircea
protopop.

Nr. 575/1901

[186] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos numite, protopresbiteratul Iliei, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. *Bicāu* — lângă Brănișca — cu salariu anual de 600 cor. și adecă: în bani repartitiați în popor 280 cor., în naturale 140 cor., folosirea a douē grădini 90 cor., venitul cantoral 30 cor., 3 stângini de lemne 60 cor., din cari să se încălzescă și șcōla, grădină de legumi și cuartir în edificiul șcōlei.

2. *Brănișca*, cu salariu anual de 600 cor.: în bani din repartitiune în popor 480 cor., folosirea unei grădini 20 cr., venitul cantoral 30 cor., 3 stângini de lemne, din cari să se încălzescă și șcōla, 60 cor., din didactru dela străini 10 cor. și cuartir în edificiul șcōlei.

3. *Cerbia* cu filia *Pogănesci*, cu salariu anual de 600 cor.: din repar-

tițiune în popor 320 cor., în naturale 60 mēsurī bucate parte grāu parte cucuruz în preț de 180 cor., venitele cantonale circa 100 cor., lemne de ajuns, cuartir în edificiul șcōlei și grădină de legumi.

4. *Gialacuta* cu filia *Căbesci*, cu salariu anual de 600 cor., și adecă: în bani repartitiați în popor 200 cor., în naturale 100 mēsurī cucuruz = 280 cor., venitele cantonale 60 cor., lemne de foc 3 stângini = 60 cor., cuartir în edificiul șcōlei și grădină de legumi.

5. *Tērnava*, cu salariu anual de 600 cor. și anume: în bani din repartitie în popor 200 cor., în naturale 100 mēsurī cucuruz = 280 cor., venitele cantonale 60 cr., 3 stângini lemne de foc = 60 cor., cuartir și grădină de legumi.

Dela reflectanții la aceste posturi se cere ca să se presinte înaintē de alegere în vre-o Duminecă ori sērbătōre la biserica unde a concurat spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic, și pentru luarea de informațiuni despre modul de plătire a salariului, deobligați fiind învățătorii să cânte în strană și să instrueze școlarii în cântări.

Concurenții au a-și așterne suplicele lor concursuale instruite conform normelor din vigōre subsemnatului oficiu ppresbiteral până la terminul susindicat.

Ilia, la 2 August 1901.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Iliei, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Avram P. Pecurariu
protopop.**Instrucție temeinică**

în tōte lucrurile femeesci, cusături de albituri și desemnuri practice pentru croit, pregătiri de haine după moda cea mai nouă se predă la dorință afară de limba germană, în limba română și magiară în

Șcōla de Ineru Maria și Hermina Lurz

(strada Măcelarilor 6 parter)

NB. Domnișōre se primesc și cu întregă înținerea.

[173] 3—3

!! Aprōpe pe nimic !!**378 obiecte importante numai cu 3 K 60 f.**

1 orologiu elegant cu garanță de 3 ani, dimpreună cu 1 lanț frumos, 1 cravată de domni de mătase veritabilă, noutate! 1 ac draguț de cravată cu Simili-Brillant, Călimăr de scris constând din trei obiecte, 1 garnitură de botoni constând din botoni de mangete, nastori pentru pept și guler totul din aur-doublée și cu mecanism, 1 broș pentru dame de Paris, 1 inel pompos de domn sēu de damă imitație de aur și piatră scumpă, 1 păreche cercei cu Simill-Brillant, 1 săpun aromatic, 1 colier cu perle orientale, 1 notiț folositor, 1 sugară cu chichlibar, 1 briceag, 1 portemonnaie de pele, 1 chibritelniță, 20 obiecte de corespondență și încă preste 300 alte diverse obiecte, cari sunt folositoare și indispensabile la casă — gratis!

[194] 1—3

Tōte laolaltă dimpreună cu orologiul, care aprōpe singur face banii, costă numai 3 K 60 f. Trimiterea cu rambursă prin cassa de esport de mărfuri din Krakau

F. Windisch, Krakau Nr. 243.

Pentru obiectele cari nu convin se înapoiēzā banii.

Capital de zestre

pot asigura și părinții cei mai sēraci pentru fetele lor. Cu deslușiri mai detaliate servesc prompt reprezentanța primei reuniuni de înzestrare de fete în Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 43.

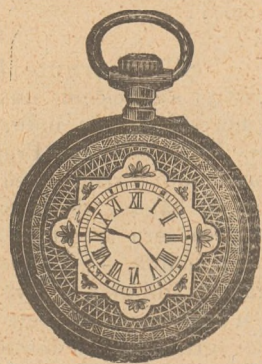
Se caută reprezentanți din cercurile mai bune ale societății în tōte comunele din Transilvania. Domni căsătoriti, cari vreau să-și asigure un frumos venit lateral pe lângă puțină muncă, să se adreseze cu ofertele „Primei reuniuni de înzestrare de fete în Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 43 („Erster Mädchen-Ausstattungs-Verein“ Hermannstadt Heltauerg. Nr. 43.

[200] 1—1

Orolōge de părete și deșteptătōre dela 1 fl. 50 cr. în sus.

* Numai marfă bună și solidă. *

* Prețuri eftine, garanție consciențioasă. *

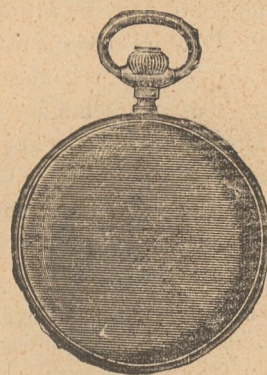

Orologiu de dame de argint veritabil, mărime 30 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni, aceeași calitate, mărime 50 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni sēu de dame, aceeași calitate, cu capac dublu, 7 fl. 25 cr.

Lanțuri de argint veritabil dela 1 fl. în sus. Lanțuri de aur veritabil dela 9 fl. în sus. Orolōge deșteptătōre de nickel dela 1 fl. 60 cr. în sus. — Se trimite pe lângă rambursă; ce nu corespunde se schimbă imediat sēu se trimit banii înapoi.

Reparaturi de orolōge se esecută bine și eftin.

Orologiu de domni remontoir de nickel, 50 mm., cu 3 capace tari 4 fl. 25 cr.

Același cu cutie de oțel oxidat în negru 4 fl. 40 cr.

Același deschis, cu sticlă de cristal 3 fl. 50 cr.

[113] 8—30

Juvaericele veritabile și eftine.